

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การประเมินประสิทธิภาพโครงการรณรงค์เพื่อ การประหยัดพลังงาน	
ชื่อผู้เขียน	นายประพันธ์ สีนวล	
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต		
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	ผศ.ดร.อัญชลี เจ็งเจริญ	ประธานกรรมการ
	ผศ.กาญจนา ไชคदार	กรรมการ
	ผศ.วัชรวิทย์ พฤษิกานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการประเมินประสิทธิภาพโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดพลังงานมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสำคัญ 3 ประการคือ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้พลังงานของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ประการที่สอง เพื่อประเมินประสิทธิภาพโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดพลังงาน ประการที่สาม เพื่อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการรณรงค์เพื่อการประหยัดพลังงาน

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้พลังงานของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าในด้านการบริโภคพลังงานเฉพาะพลังงานไฟฟ้า ตั้งแต่ปี 2540 ซึ่งเป็นปีที่เริ่มต้นการรณรงค์ประหยัดพลังงาน จนถึงปัจจุบัน ผู้ใช้พลังงานโดยรวม มีแนวโน้มการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น และผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าที่เป็นกลุ่มผู้อยู่อาศัยครัวเรือนก็มีแนวโน้มการใช้พลังงานไฟฟ้ามากขึ้น ด้วยเช่นกัน ส่วนกลุ่มผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าที่เป็นส่วนราชการ องค์กร ต่าง ๆ มีแนวโน้มการใช้พลังงานที่ลดลง ในด้านพฤติกรรมการประหยัดพลังงานวิธีการประหยัดพลังงานที่ปฏิบัติได้ง่ายและไม่ต้องลงทุนเพิ่ม จะมีการปฏิบัติเป็นปกติอยู่แล้วและมีผู้ปฏิบัติจำนวนมาก ส่วนวิธีการประหยัดที่ปฏิบัติได้ยาก จะมีผู้ปฏิบัติตามได้น้อย การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์จะไม่ค่อยได้ผล การเปลี่ยนแปลงการประหยัดพลังงานที่กลุ่มเป้าหมายได้ปฏิบัติไปนั้น ผู้ปฏิบัติให้เหตุผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมว่าเป็นเพราะคาดหวังว่าจะเกิดผลดีในด้านการประหยัดค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากที่สุดรองลงไปเป็นการคาดหวังจะรักษาสิ่งแวดล้อมและช่วยให้พลังงานหมดช้าลงตามลำดับ

ผลการศึกษาการประเมินประสิทธิภาพโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดพลังงานพบว่าโดยภาพรวมแล้ว ประชาชนกลุ่มที่ศึกษา ได้รับทราบว่า มีการรณรงค์โฆษณา ประชาสัมพันธ์เกือบทั้งหมด (98%) นับว่าโครงการรณรงค์โฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อการประหยัดพลังงานมีประสิทธิภาพ ในการเข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้ในระดับที่ดีมาก โดยกลุ่มประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพ รับราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีการรับทราบมากที่สุดถึง 100% โครงการรณรงค์ โฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อการประหยัดพลังงานมีประสิทธิภาพมากในกลุ่มผู้ใช้กระแสไฟฟ้าประเภทหน่วยราชการ องค์กร โดยมีแนวโน้มการใช้พลังงานหลังจากที่มีการเริ่มโครงการถึงปัจจุบัน ลดลงโดยลำดับ ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้พลังงานกระแสไฟฟ้า ประเภทที่อยู่อาศัย คราวเรือน ยังไม่มีประสิทธิผลเท่าใดนักเนื่องจากแนวโน้มการใช้พลังงานไฟฟ้า ยังมีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าสื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีที่สุด รองลงไปเป็นสื่อวิทยุและ หนังสือพิมพ์ตามลำดับ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่ภาครัฐ คือควร จะกำหนดมาตรการอย่างจริงจังมากขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่การวิจัยและพัฒนาวิธีการประหยัดพลังงาน ที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย ลงทุนไม่มาก ส่วนการชักนำหรือจูงใจให้ปฏิบัติ ควรมุ่งเน้นการจูงใจไปที่ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายคือ เมื่อปฏิบัติตามแล้วจะทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่ง จะทำให้การรณรงค์โฆษณา ประชาสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

Independent Study Title	An Efficiency Evaluation of Energy – Conservation Campaign Project	
Author	Mr. Praphan Srinoun	
M. Econ.	Economics	
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Anchalee Jengjalern	Chairperson
	Asst. Prof. Kanchana Chokethawon	Member
	Asst. Prof. Watcharee prugsikanon	Member

ABSTRACT

Three main objectives of the study on an efficiency evaluation of energy conservation campaign project are as follows. Firstly, to identify energy consumers' behavior in Chiang Mai province. Secondly, to evaluate the efficiency of the energy saving campaign projects. Finally, to recommend the ways of increasing efficiency of such projects.

The results of the study show that since the project started in 1997 the electricity consumption has been increasing steadily particularly in the household sector. On the contrary, government organizations energy consumption has been declined. Practically, the easy ways to save the electricity were easily adopted. However, the more difficult ways which required some changes or investment were difficult for people to adopt. The main reasons for their habit changed were to save money, environmental protection and saving the energy resource respectively.

The results from the study show that majority of the people (98%) knew about the energy conservation campaign. So it might be concluded that the energy conservation project was quite efficient, with energy consumption reduced continually in public offices. Television was the most efficient way of energy conservation campaign.

From the above mentioned results, some recommendation could be introduced to the government policy in order to improve the efficiency of energy conservation campaign. Government should try to find more efficient methods through more research work. In order to motivate people to respond to the campaign. The conservation measures must help the people in reducing their cost and easy to conform. This would increase efficiency of the campaign project sharply.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chiang Mai University